Συλλογή της Νομολογίας

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑ
MELCHIOR WATHELET
της 17ης Δεκεμβρίου 2015 [1]

Υπόθεση C-163/15

Youssef Hassan
κατά
Breiding Vertriebsgesellschaft mbH
[αίτηση του Oberlandesgericht Düsseldorf (Γερμανία)

για την έκδοση προδικαστικής αποφάσεως]

«Προδικαστική παραπομπή — Κοινοτικό σήμα — Κανονισμός (ΕΚ) 207/2009 — Άρθρο 23 — Άδεια — Μητρώο κοινοτικών σημάτων — Δικαίωμα του κατόχου αδείας να ασκήσει αγωγή λόγω παραποιήσεως/απομιμήσεως παρά τη μη καταχώριση της αδείας στο μητρώο κοινοτικών σημάτων»

I – **Εισαγωγή**

1. Η αίτηση προδικαστικής αποφάσεως αφορά την ερμηνεία του άρθρου 23, παράγραφος 1, πρώτη περίοδος, του κανονισμού (ΕΚ) 207/2009 του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 2009, για το κοινοτικό σήμα [2].

2. Η αίτηση αυτή υποβλήθηκε στο πλαίσιο διαφοράς μεταξύ του Y. Hassan και της Breiding Vertriebsgesellschaft mbH (στο εξής: Breiding) με αντικείμενο αγωγή λόγω παραποιήσεως/απομιμήσεως κοινοτικού σήματος, την οποία άσκησε η Breiding κατά του Y. Hassan.

II – **Το νομικό πλαίσιο**

3. Στην αιτιολογική σκέψη 11 του κανονισμού 207/2009 αναφέρονται τα εξής:

«Το κοινοτικό σήμα θα πρέπει να θεωρείται ως αντικείμενο κυριότητας, το οποίο υφίσταται χωριστά από την επιχείρηση της οποίας τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες σημαίνει. Θα πρέπει να μπορεί να μεταβιβάζεται, υπό την προϋπόθεση της αδήριτης ανάγκης να μην παραπλανάται το κοινό εξαιτίας της μεταβίβασης. Θα πρέπει επιπλέον να είναι δυνατόν να συσταθεί επ' αυτού ενέχυρο υπέρ τρίτου ή να παραχωρείται η χρήση του με άδεια».

4. Το άρθρο 17 του κανονισμού αυτού, με τίτλο «Μεταβίβαση», προβλέπει τα εξής:

«1. Το κοινοτικό σήμα δύναται να μεταβιβαστεί, για το σύνολο ή μέρος των προϊόντων ή υπηρεσιών για τις οποίες έχει καταχωρισθεί, ανεξάρτητα από τη μεταβίβαση της επιχείρησης.

1 — Γλώσσα του πρωτοτύπου: η γαλλική.
2 — ΕΕ L 78, σ. 1, στο εξής: κανονισμός.

2. Η μεταβίβαση της επιχείρησης στο σύνολό της συνεπάγεται και τη μεταβίβαση του κοινοτικού σήματος, εκτός αν, σύμφωνα με το δίκαιο που διέπει τη μεταβίβαση, υπάρχει αντίθετη συμφωνία ή αυτό προκύπτει σαφώς από τις περιστάσεις. Η διάταξη αυτή εφαρμόζεται και στη συμβατική υποχρέωση μεταβίβασης της επιχείρησης.

[...]

5. Μετά από αίτηση ενός των συμβαλλομένων, η μεταβίβαση σημειώνεται στο μητρώο και δημοσιεύεται.

6. Εφόσον η μεταβίβαση δεν έχει σημειωθεί στο μητρώο, ο διάδοχος δεν μπορεί να προβάλει δικαιώματα που απορρέουν από την καταχώριση του κοινοτικού σήματος.

[...]»

5. Κατά το άρθρο 19 του εν λόγω κανονισμού, με τίτλο «Εμπράγματα δικαιώματα»:

«1. Το κοινοτικό σήμα δύναται να ενεχυριασθεί ή να αποτελέσει αντικείμενο άλλου εμπραγμάτου δικαιώματος, ανεξάρτητα από την επιχείρηση.

2. Τα αναφερόμενα στην παράγραφο 1 δικαιώματα σημειώνονται στο μητρώο και δημοσιεύονται κατ' αίτηση ενός των μερών.»

6. Το άρθρο 22 του ίδιου κανονισμού, με τίτλο «Άδεια χρήσης», ορίζει τα ακόλουθα:

«1. Είναι δυνατόν να παραχωρηθούν άδειες χρήσης κοινοτικού σήματος για το σύνολο ή μέρος των προϊόντων ή υπηρεσιών για τα οποία έχει καταχωρισθεί και για το σύνολο ή τμήμα της Κοινότητας. Οι άδειες χρήσης μπορεί να είναι αποκλειστικές ή μη αποκλειστικές.

[...]

3. Υπό την επιφύλαξη των διατάξεων της σύμβασης για την παραχώρηση άδειας χρήσης, ο έχων την άδεια δύναται να προσφύγει στο δικαστήριο για παραποίηση/απομίμηση κοινοτικού σήματος μόνο με τη συγκατάθεση του δικαιούχου του σήματος αυτού. Πάντως, ο κάτοχος αποκλειστικής άδειας δύναται να προσφύγει στο δικαστήριο εάν, μετά από όχληση, ο ίδιος ο δικαιούχος του σήματος δεν προσφύγει στο δικαστήριο για παραποίηση/απομίμηση κοινοτικού σήματος εντός ευλόγου προθεσμίας.

4. Ο έχων την άδεια δικαιούται να παρέμβει στη διαδικασία για παραποίηση/απομίμηση που έχει κινήσει ο δικαιούχος του κοινοτικού σήματος προκειμένου να επιτύχει επανόρθωση της ζημίας που υπέστη ο ίδιος.

5. Η παραχώρηση ή η μεταβίβαση άδειας χρήσης κοινοτικού σήματος σημειώνεται στο μητρώο και δημοσιεύεται, κατ' αίτηση ενός των συμβαλλομένων.»

7. Το άρθρο 23 του κανονισμού 207/2009, με τίτλο «Αποτελέσματα έναντι τρίτων», προβλέπει τα εξής:

«1. Οι δικαιοπραξίες που αφορούν κοινοτικό σήμα στις οποίες αναφέρονται τα άρθρα 17, 19 και 22, παράγουν αποτελέσματα έναντι τρίτων σε όλα τα κράτη μέλη μόνον μετά την εγγραφή τους στο μητρώο. Εντούτοις, παράγουν αποτελέσματα και πριν από την εγγραφή τους, έναντι των τρίτων οι οποίοι απέκτησαν μεν δικαιώματα επί του σήματος μετά την ημερομηνία της συγκεκριμένης δικαιοπραξίας, ήταν όμως εν γνώσει αυτής κατά την ημερομηνία κτήσης των δικαιωμάτων τους.

2. Η παράγραφος 1 δεν ισχύει έναντι προσώπου το οποίο αποκτά κοινοτικό σήμα ή δικαίωμα επί κοινοτικού σήματος κατόπιν μεταβίβασης ολόκληρης της επιχείρησης ή με άλλο είδος καθολικής διαδοχής.

[...]»

III – **Τα πραγματικά περιστατικά στη διαφορά της κύριας δίκης και η αίτηση προδικαστικής αποφάσεως**

8. Από τις 2 Ιανουαρίου 2011 η Breiding είναι κάτοχος αδείας χρήσεως, η οποία δεν έχει καταχωριστεί στο μητρώο κοινοτικών σημάτων (στο εξής: μητρώο), του λεκτικού κοινοτικού σήματος ARKTIS, μεταξύ άλλων για είδη κρεβατοκάμαρας και κλινοσκεπάσματα, το οποίο κατατέθηκε στις 15 Αυγούστου 2002 και καταχωρίστηκε στο μητρώο στις 11 Φεβρουαρίου 2004 με αριθμό CTM 002818680 και του οποίου δικαιούχος είναι η KBT & Co. Ernst Kruchen agenzia commerciale società. Η σύμβαση παραχωρήσεως αδείας χρήσεως προβλέπει ότι η Breiding ενεργεί ιδίω ονόματι σε περίπτωση παραποιήσεως/απομιμήσεως του σήματος.

9. Ο Y. Hassan είναι ο διαχειριστής της OVL Onlinevertrieb & -logistik GmbH & Co. KG, η οποία εξαγόρασε την ατομική επιχείρησή του την 1η Μαΐου 2010. Στις 27 Οκτωβρίου 2009 και στις 30 Οκτωβρίου 2012 αντίστοιχα, οι εν λόγω επιχειρήσεις διέθεσαν προς πώληση μέσω της ιστοσελίδας «schoene-traeume.de» κλινοσκεπάσματα με πούπουλα υπό την ονομασία «Arktis 90», «Arktis 90 HS» και «innoBETT selection Arktis».

10. Κατόπιν των πραγματικών περιστατικών που έλαβαν χώρα το 2009, η εταιρία που ήταν τότε κάτοχος της αδείας είχε απευθύνει εξώδικη όχληση στον Y. Hassan, ο οποίος, στις 3 Φεβρουαρίου 2010, υπέγραψε «δήλωση παραλείψεως», με την οποία δεσμεύτηκε να μη χρησιμοποιεί το σήμα «Arktis» για είδη κρεβατοκάμαρας, υπό την απειλή ποινική ρήτρας προβλεπόμενης συμβατικώς, την οποία θα προσδιόριζε ελεύθερα η κάτοχος της αδείας.

11. Κατόπιν των πραγματικών περιστατικών του 2012, η Breiding προσέφυγε στο αρμόδιο Landgericht (περιφερειακό δικαστήριο). Το τελευταίο επιβεβαίωσε το κύρος της ως άνω συμβάσεως, διέταξε τον Y. Hassan να προσκομίσει στοιχεία και να αποσύρει τα προϊόντα τα οποία αφορούσε η παραποίηση/απομίμηση με σκοπό την καταστροφή τους και τον υποχρέωσε να καταβάλει αποζημίωση.

12. Ο Y. Hassan άσκησε έφεση κατά της αποφάσεως αυτής ενώπιον του Oberlandesgericht Düsseldorf (δευτεροβάθμιου περιφερειακού δικαστηρίου του Ντύσσελντορφ), το οποίο κρίνει ότι η ευδοκίμηση της εφέσεως εξαρτάται από το αν η Breiding, η οποία, σύμφωνα με τη σύμβαση παραχωρήσεως αδείας χρήσεως, διαθέτει τη συγκατάθεση του δικαιούχου που απαιτείται από το άρθρο 22, παράγραφος 3, του κανονισμού, μπορεί να προβάλλει αξιώσεις σε περίπτωση παραποιήσεως/απομιμήσεως του σήματος, χωρίς να έχει εγγραφεί στο μητρώο ως κάτοχος της αδείας.

13. Δεδομένου ότι η απάντηση στο ερώτημα αυτό εξαρτάται από την ερμηνεία του άρθρου 23, παράγραφος 1, πρώτη περίοδος, του κανονισμού και το Oberlandesgericht Düsseldorf διατηρεί αμφιβολίες συναφώς, το εν λόγω δικαστήριο αποφάσισε να αναστείλει τη διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο τα ακόλουθα προδικαστικά ερωτήματα:

«1) Αντιτίθεται το άρθρο 23, παράγραφος 1, πρώτη περίοδος, του [κανονισμού] στην προβολή αξιώσεων λόγω προσβολής κοινοτικού σήματος όταν αυτές προβάλλονται από αδειούχο ο οποίος δεν είναι καταχωρισμένος στο μητρώο […];

2) Σε περίπτωση που δοθεί καταφατική απάντηση στο ερώτημα 1: Αντιτίθεται το άρθρο 23, παράγραφος 1, πρώτη περίοδος, του [κανονισμού] σε κρατούσα πρακτική σε εθνική έννομη τάξη κατά την οποία ο αδειούχος δύναται να διεκδικήσει την ικανοποίηση των αξιώσεων του δικαιούχου του σήματος κατά του προσβολέα διά μέσου του θεσμού της εξαιρετικής νομιμοποιήσεως (“Prozessstandschaft”), ήτοι στο πλαίσιο ιδίω ονόματι ασκήσεως αλλότριων δικαιωμάτων;»

IV – **Η διαδικασία ενώπιον του Δικαστηρίου**

14. Γραπτές παρατηρήσεις υπέβαλαν η Breiding, η Γερμανική και η Πολωνική Κυβέρνηση και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Κατά το πέρας της έγγραφης διαδικασίας, το Δικαστήριο έκρινε ότι διέθετε αρκετά στοιχεία για να αποφανθεί χωρίς επ’ ακροατηρίου συζήτηση, σύμφωνα με το άρθρο 76, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου.

V – **Ανάλυση**

15. Με το πρώτο του προδικαστικό ερώτημα, το αιτούν δικαστήριο ερωτά εάν το άρθρο 23, παράγραφος 1, πρώτη περίοδος, του κανονισμού, σύμφωνα με το οποίο οι δικαιοπραξίες που αφορούν κοινοτικό σήμα στις οποίες αναφέρονται τα άρθρα 17, 19 και 22 του κανονισμού, παράγουν αποτελέσματα έναντι τρίτων σε όλα τα κράτη μέλη μόνο μετά την καταχώρισή τους στο μητρώο, έχει την έννοια ότι δεν επιτρέπει την προβολή αξιώσεων λόγω παραποιήσεως/απομιμήσεως σήματος όταν αυτές προβάλλονται από κάτοχο αδείας μη καταχωρισμένης στο μητρώο αυτό.

16. Επισημαίνω εκ προοιμίου ότι όλα τα μέρη που υπέβαλαν γραπτές παρατηρήσεις απάντησαν αρνητικά στο ως άνω ερώτημα. Συμμερίζομαι την άποψη αυτή. Πράγματι, κατά πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, για την ερμηνεία διατάξεως του δικαίου της Ένωσης πρέπει να λαμβάνονται υπόψη όχι μόνον το γράμμα της, αλλά και το πλαίσιό της και οι σκοποί που επιδιώκονται με τη ρύθμιση της οποίας αυτή αποτελεί μέρος[3]. Στην επίδικη υπόθεση, τόσο το πλαίσιο στο οποίο εντάσσεται το άρθρο 23, παράγραφος 1, του κανονισμού όσο και ο σκοπός του με οδηγούν στο συμπέρασμα ότι η διάταξη αυτή πρέπει να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι δεν είναι αντίθετη στη δυνατότητα του κατόχου της αδείας να προβάλει αξιώσεις λόγω παραποιήσεως/απομιμήσεως σήματος του οποίου η άδεια χρήσεως δεν είναι καταχωρισμένη στο εν λόγω μητρώο.

17. Δεδομένου ότι η απάντηση στο πρώτο προδικαστικό ερώτημα πρέπει να είναι αρνητική, δεν θα εξετάσω το δεύτερο προδικαστικό ερώτημα.

Α — *Η ερμηνεία του άρθρου 23, παράγραφος 1, του κανονισμού σε συνάρτηση με το πλαίσιο στο οποίο αυτό εντάσσεται*

18. Κατά το άρθρο 23, παράγραφος 1, πρώτη περίοδος, του κανονισμού, «οι *δικαιοπραξίες* που αφορούν κοινοτικό σήμα στις οποίες αναφέρονται τα άρθρα 17, 19 και 22 παράγουν αποτελέσματα έναντι τρίτων σε όλα τα κράτη μέλη μόνο μετά την εγγραφή τους στο μητρώο»[4].

19. Είναι, επομένως, σημαντικό να προσδιοριστούν οι δικαιοπραξίες στις οποίες αναφέρονται οι διατάξεις αυτές, προκειμένου να διαπιστωθεί αν περιλαμβάνεται σε αυτές η προβολή αξιώσεων λόγω παραποιήσεως/απομιμήσεως.

3 — Βλ., μεταξύ άλλων, αποφάσεις Yaesu Europe (C-433/08, EU:C:2009:750, σκέψη 24), Brain Products (C-219/11, EU:C:2012:742, σκέψη 13), Koushkaki (C-84/12, EU:C:2013:862, σκέψη 34) και Lanigan (C-237/15 PPU, EU:C:2015:474, σκέψη 35).

4 — Η υπογράμμιση δική μου.

20. Οι δικαιοπραξίες στις οποίες αναφέρεται το άρθρο 23, παράγραφος 1, πρώτη περίοδος, του κανονισμού είναι η μεταβίβαση του κοινοτικού σήματος (άρθρο 17), η σύσταση ενεχύρου ή άλλου εμπράγματου δικαιώματος επί του σήματος (άρθρο 19) και η *παραχώρηση* αδείας χρήσεως (άρθρο 22).

21. Το κοινό σημείο μεταξύ των διαφόρων δικαιοπραξιών οι οποίες, σύμφωνα με το άρθρο 23, παράγραφος 1, πρώτη περίοδος, του κανονισμού, «αφορούν κοινοτικό σήμα», έγκειται στο γεγονός ότι έχουν ως αντικείμενο ή ως αποτέλεσμα τη σύσταση ή τη μεταβίβαση εμπράγματου δικαιώματος επί του σήματος.

22. Αυτό το κοινό χαρακτηριστικό συνάδει προς τον τίτλο του τμήματος στο οποίο εντάσσεται το άρθρο 23, παράγραφος 1, πρώτη περίοδος, του κανονισμού. Πρόκειται για το τμήμα 4 του τίτλου ΙΙ, το οποίο επιγράφεται «Το κοινοτικό σήμα ως *αντικείμενο κυριότητας*» [5].

23. Συμμερίζομαι, επομένως, την ανάλυση της Γερμανικής Κυβερνήσεως, σύμφωνα με την οποία η έννοια της "δικαιοπραξίας" κατά το άρθρο 23, παράγραφος 1, πρώτη περίοδος, του κανονισμού αφορά μόνον τη *σύσταση* δικαιώματος επί του κοινοτικού σήματος με την ιδιότητά του ως αντικειμένου κυριότητας. Κατά συνέπεια, η εν λόγω έννοια δεν καλύπτει την άσκηση του δικαιώματος ενός κατόχου αδείας να προβάλει αξιώσεις, βάσει του άρθρου 22, παράγραφος 3, του κανονισμού αυτού, σε περίπτωση παραποιήσεως/απομιμήσεως.

24. Η ερμηνεία αυτή ενισχύεται επίσης από τη διαφορετική μεταχείριση σε σχέση με την καταχώριση στο μητρώο, αναλόγως του αν πρόκειται για μεταβίβαση ή, αντιθέτως, για εμπράγματο δικαίωμα ή για παραχώρηση αδείας χρήσεως.

25. Πράγματι, μολονότι καθένα από τα άρθρα που αναφέρονται στο άρθρο 23, παράγραφος 1, πρώτη περίοδος, του κανονισμού προβλέπει ότι η μεταβίβαση, τα εμπράγματα δικαιώματα του άρθρου 19, παράγραφος 1, και η παραχώρηση ή μεταβίβαση αδείας, «[σημειώνονται] στο μητρώο και [δημοσιεύονται], κατ' αίτηση ενός των συμβαλλομένων» [6], μόνον το άρθρο 17, παράγραφος 6, του κανονισμού εξαρτά τη δυνατότητα προβολής των αξιώσεων λόγω μεταβιβάσεως από την καταχώρισή της στο μητρώο.

26. Αν ο νομοθέτης της Ευρωπαϊκής Ένωσης ήθελε να επιβάλει ως προϋπόθεση για την άσκηση των δικαιωμάτων που απορρέουν από το ενέχυρο ή την άδεια χρήσεως την προηγούμενη καταχώρισή τους στο μητρώο, θα το είχε οπωσδήποτε διευκρινίσει σε καθένα από τα αντίστοιχα άρθρα. Πράγματι, η άποψη ότι μια τέτοια διευκρίνιση θα ήταν άχρηστη υπό το πρίσμα του άρθρου 23, παράγραφος 1, πρώτη περίοδος, του κανονισμού θα καθιστούσε περιττό και άχρηστο το άρθρο 17, παράγραφος 6, του κανονισμού αυτού. Ωστόσο, μεταξύ μιας ερμηνείας που προσδίδει νόημα στη διάταξη και μιας ερμηνείας που στερείται χρησιμότητας, επιβάλλεται η επιλογή της πρώτης.

27. Τέλος, όσον αφορά ειδικότερα την προβολή από τον κάτοχο αδείας αξιώσεων λόγω παραποιήσεως/απομιμήσεως κοινοτικού σήματος, το άρθρο 22, παράγραφος 3, του κανονισμού την επιτρέπει ρητώς, με μόνη προϋπόθεση να έχει αυτός τη συγκατάθεση του δικαιούχου του σήματος [7] και με την επιφύλαξη των όρων της συμβάσεως παραχωρήσεως αδείας χρήσεως. Αν η προηγούμενη

5 — Η υπογράμμιση δική μου.

6 — Βλ. άρθρο 17, παράγραφος 5, του κανονισμού (μεταβίβαση), άρθρο 19, παράγραφος 2 (ενέχυρο και λοιπά εμπράγματα δικαιώματα), καθώς και άρθρο 22, παράγραφος 5 (άδεια χρήσεως).

7 — Η εν λόγω προϋπόθεση δεν είναι απόλυτη καθαυτή, δεδομένου ότι το άρθρο 22, παράγραφος 3, του κανονισμού διευκρινίζει ότι «ο κάτοχος αποκλειστικής άδειας δύναται να προσφύγει στο δικαστήριο εάν, μετά από όχληση, ο ίδιος ο δικαιούχος του σήματος δεν προσφύγει στο δικαστήριο για παραποίηση/απομίμηση κοινοτικού σήματος εντός ευλόγου προθεσμίας».

καταχώριση της αδείας ήταν αναγκαία προϋπόθεση για την προβολή από τον κάτοχο της αδείας αξιώσεων λόγω παραποιήσεως/απομιμήσεως, η απαίτηση αυτή, εφόσον δεν προβλέπεται σε χωριστή παράγραφο για όλα τα δικαιώματα που απορρέουν από την άδεια, θα έπρεπε να περιέχεται στη διάταξη που αφορά το σχετικό ζήτημα, δηλαδή στο άρθρο 22, παράγραφος 3, του κανονισμού.

28. Πιστεύω, ως εκ τούτου, ότι από την ανάλυση του γενικού πλαισίου εντός του οποίου εντάσσεται το άρθρο 23, παράγραφος 1, πρώτη περίοδος, του κανονισμού προκύπτει ότι η διάταξη αυτή δεν εξαρτά το δικαίωμα του κατόχου της αδείας να προβάλλει αξιώσεις λόγω παραποιήσεως/απομιμήσεως από την προηγούμενη καταχώριση της αδείας στο μητρώο.

29. Ο σκοπός για τον οποίον η παραγωγή αποτελεσμάτων της αδείας έναντι τρίτων συνδέθηκε με την καταχώριση στο μητρώο ενισχύει την ως άνω ερμηνεία.

Β — *Η τελολογική ερμηνεία του άρθρου 23, παράγραφος 1, του κανονισμού*

30. Το άρθρο 23, παράγραφος 1, του κανονισμού αποτελείται από δύο περιόδους, οι οποίες δεν μπορούν να ληφθούν υπόψη η μία ανεξάρτητα από την άλλη.

31. Ενώ η πρώτη περίοδος της παραγράφου 1 του ως άνω άρθρου 23 ορίζει ότι «[ο]ι δικαιοπραξίες που αφορούν κοινοτικό σήμα στις οποίες αναφέρονται τα άρθρα 17, 19 και 22, παράγουν αποτελέσματα έναντι τρίτων σε όλα τα κράτη μέλη μόνον μετά την εγγραφή τους στο μητρώο», η δεύτερη περίοδος της διατάξεως αυτής διευκρινίζει ότι, «[ε]ντούτοις, παράγουν αποτελέσματα και πριν από την εγγραφή τους, έναντι των τρίτων οι οποίοι απέκτησαν μεν δικαιώματα επί του σήματος μετά την ημερομηνία της συγκεκριμένης δικαιοπραξίας, ήταν όμως εν γνώσει αυτής κατά την ημερομηνία κτήσης των δικαιωμάτων τους».

32. Από τη διευκρίνιση αυτή προκύπτει ότι σκοπός του άρθρου 23, παράγραφος 1, του κανονισμού είναι η προστασία όσων απέκτησαν *καλή τη πίστει* δικαιώματα επί του κοινοτικού σήματος. Πράγματι, οι δικαιοπραξίες στις οποίες αναφέρεται το άρθρο 23, παράγραφος 1, του κανονισμού μπορούν να παράγουν αποτελέσματα έναντι των τρίτων που απέκτησαν δικαιώματα επί του σήματος αυτού ενώ ήταν *εν γνώσει* των δικαιοπραξιών αυτών, ανεξαρτήτως της καταχωρίσεώς τους στο μητρώο.

33. Επομένως, η σύνδεση της παραγωγής αποτελεσμάτων των δικαιοπραξιών αυτών έναντι τρίτων με την καταχώρισή τους στο μητρώο έχει κατ' ουσίαν ως σκοπό την προστασία όσων απέκτησαν καλή τη πίστει δικαιώματα επί του σήματος. Δηλαδή το άρθρο 23, παράγραφος 1, του κανονισμού δεν διέπει τα αποτελέσματα των δικαιοπραξιών που προσδιορίζονται στα άρθρα 17, 19 και 22 του κανονισμού έναντι των προσώπων τα οποία δεν έχουν κανένα δικαίωμα επί του σήματος, αλλά προσβάλλουν τα δικαιώματα αυτά στο πλαίσιο της δραστηριότητάς τους.

34. Όποιος προσβάλλει τα δικαιώματα επί του σήματος δεν αποκτά, εξ ορισμού, κανένα δικαίωμα επί του σήματος. Ο εν λόγω τρίτος, για να χρησιμοποιήσω τον όρο του άρθρου 23, παράγραφος 1, του κανονισμού, δεν είναι καλόπιστος κάτοχος οιουδήποτε δικαιώματος επί του κοινοτικού σήματος. Ως εκ τούτου, το άρθρο 23, παράγραφος 1, του κανονισμού δεν έχει εφαρμογή στην περίπτωση αυτή.

35. Αντίθετη ερμηνεία θα οδηγούσε στο οξύμωρο να μπορεί όποιος κακόπιστα προσβάλλει τα δικαιώματα επί του σήματος να επικαλείται προς όφελός του έναντι του κατόχου της αδείας το άρθρο 23, παράγραφος 1, του κανονισμού προς παρεμπόδιση της προβολής αξιώσεων λόγω παραποιήσεως/απομιμήσεως κοινοτικού σήματος. Το οξύμωρο αυτό είναι ιδιαιτέρως έντονο στα πραγματικά περιστατικά που οδήγησαν στην υπόθεση της κύριας δίκης. Πράγματι, δεδομένου ότι ο Y. Hassan είχε δεσμευθεί ρητώς με τη δήλωση περί παραλείψεως που υπέγραψε στις 3 Φεβρουαρίου 2010 να μη χρησιμοποιεί το επίδικο σήμα, είχε πλήρη γνώση της υπάρξεως της αδείας.

36. Επιπλέον, συμμερίζομαι συναφώς το επιχείρημα της Πολωνικής Κυβερνήσεως, κατά το οποίο η ως άνω ερμηνεία της διατάξεως εγγυάται την ασφάλεια δικαίου. Ειδικότερα, η ως άνω ερμηνεία επιτρέπει στον καλόπιστο τρίτο να αποκτά δικαιώματα επί του κοινοτικού σήματος χωρίς τα βάρη που απορρέουν από την προηγουμένως παραχωρηθείσα άδεια. Αντιθέτως, η προηγούμενη άδεια παράγει τα αποτελέσματά της έναντι εκείνου που απέκτησε δικαίωμα επί του σήματος μεταγενέστερα, αν αυτός γνώριζε την ύπαρξή της και, εν πάση περιπτώσει, αν η άδεια αυτή είχε καταχωριστεί στο μητρώο, καθώς, στην περίπτωση αυτή, ο αποκτών μπορεί εύκολα να πληροφορηθεί την ύπαρξή της.

37. Επομένως, από τα ανωτέρω προκύπτει ότι το να λογίζεται η καταχώριση ως τύπος του οποίου η έλλειψη θα επέτρεπε στον προσβάλλοντα να προβάλει ένσταση απαραδέκτου κατά της αγωγής του κατόχου αδείας λόγω παραποιήσεως/απομιμήσεως θα ήταν αντίθετη προς τον επιδιωκόμενο με την καταχώριση σκοπό.

38. Κατά συνέπεια, παρέλκει η απάντηση στο δεύτερο προδικαστικό ερώτημα του Oberlandesgericht Düsseldorf, δεδομένου ότι αυτό υποβλήθηκε υπό την προϋπόθεση καταφατικής απαντήσεως στο πρώτο ερώτημα. Εξάλλου, παρατηρώ ότι μόνον η Breiding έκρινε σκόπιμο να επιχειρηματολογήσει επί του ερωτήματος αυτού.

VI – **Πρόταση**

39. Λαμβανομένων υπόψη του πλαισίου στο οποίο εντάσσεται το άρθρο 23, παράγραφος 1, του κανονισμού και του σκοπού τον οποίον αυτό επιδιώκει, προτείνω στο Δικαστήριο να απαντήσει στο πρώτο προδικαστικό ερώτημα του Oberlandesgericht Düsseldorf ως εξής:

«1) Το άρθρο 23, παράγραφος 1, πρώτη περίοδος, του κανονισμού (ΕΚ) 207/2009 του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 2009, για το κοινοτικό σήμα, επιτρέπει στον κάτοχο αδείας η οποία δεν έχει καταχωριστεί στο μητρώο των κοινοτικών σημάτων να προβάλει αξιώσεις λόγω παραποιήσεως/απομιμήσεως κοινοτικού σήματος.

2) Παρέλκει η απάντηση στο δεύτερο προδικαστικό ερώτημα, δεδομένης της υποβολής του υπό την προϋπόθεση καταφατικής απαντήσεως στο πρώτο ερώτημα.»